

Vävan

1:2024

Folkdansringen
Göteborg

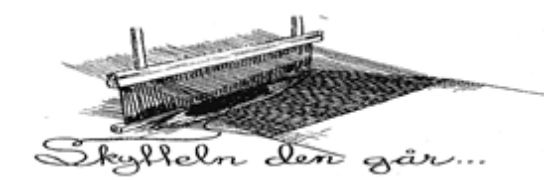
Tema: Tanter och vantar

www.folkdansringen.se/goteborg

VI VÄVA VIDARE

Med vårens första milda vindar kommer också en känsla av förnyelse och förväntan. Nu är tiden här för oss att dansa in i de ljusare dagarna och välkomna de nya möjligheter som väntar oss.

Det här året är ett dans- och musikår, fyllt med spännande arrangemang och möjligheter att upptäcka glädjen i folkdansens toner och steg och inte minst gemenskap. I år kommer flera av våra medlemmar att dessutom mötas i Arendal i Norge när det arrangeras NORDLEK 2024, den efterlängtdade folk och spelmannsstämman som förenar hela Norden under några dagar i juli och skapar både minnen och gemenskap!

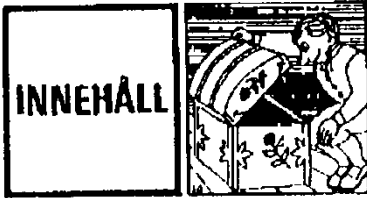
Låt oss på hemmaplan arbeta tillsammans för att locka fler intresserade och skapa en ännu starkare gemenskap. Vi vet att vårt arbete inte kan blomstra utan er alla medlemmar, därför är det av yttersta vikt att vi samlas som funktionärer, redo att dela med oss av vår passion och entusiasm till andra, så att vi kan visa upp Folkdansringens fantastiska verksamhet och öppna dörrarna för alla som söker dans, musik, dräkt och slöjd.

Med duktiga instruktörer och tillgängliga lokaler är möjligheterna oändliga för oss att tillsammans utforska och njuta av vårt kulturarv. De som ännu inte upptäckt Folkdansringens verksamhet bjuds hjärtligen in till prova på tillfällen inte minst 24 mars när det blir våfflor och dans i Annexet, på Nationaldagen på dansbanan eller till hösten när det även öppnas upp för minst en nybörjarkurs! Med vår energi och engagemang kan vi göra våren och sommaren till en tid fylld av dansglädje och vänskap.

Tack för ert stöd och er tid ni lägger på Folkdansringen. Tillsammans ska vi dansa och spela in i de ljusa tider som väntar oss!

/Maria Thorson
Redaktör och ansvarig utgivare

Skytteln den går.....	1
Temaartikel.....	3
Tanter & Vantar	3
Seaktionsnytt	8
Barn- och ungdom.....	8
Dräktsektionen	9
Vad är på G...	12
Nationaldagen 6 juni 2024	12
Dans- och Musikkalendarie! ..	12
Planetafestivalen.....	15
Tronskifte i Dräktbutiken.....	15
Ordförande har ordet	15
Föreningsnytt.....	18
Göteborgs National Dans	
Sällskap	18
Kongahälla	19
Letsegården	19
National	21
Polskedanslaget	22
Skjortor och Särkar	
Polskesnurren	23
Victoria.....	25
Konst och hälsa.....	28
Vad har hänt.....	30
Vecka 3.....	30
Söndag 25 februari	30
Jubileumskommittén	32
Boktips!	34
Minnesord	36
Vävans tider.....	37
Mina Folkdansvänner	38
Händer på RIKS.....	39
PS från DS.....	39
Redaktionellt.....	40

Kommande viktiga datum inom Folkdansringen Göteborg:

Möte

23 april - Vårpepp

24 september - Ombudsmöte

26 november - Ombudsmöte

NORDLEK 2024, Arendal 16-21 juli

Manusstopp för Vävan

19 augusti 2023

Funktionsadresser

- ordf.goteborg@folkdansringen.se
(Jane Åberg)
- viceordf.goteborg@folkdansringen.se
(Ursula Scoting)
- Kassor.goteborg@folkdansringen.se
(Berit Wallsten)
- sekr.goteborg@folkdansringen.se
(Lena Hedberg)
- protokollsekr.goteborg@folkdansringen.se
(Matilda Utter)
- infoledamot.goteborg@folkdansringen.se
(Lena Hedberg)
- lokalordf.goteborg@folkdansringen.se
(Magnus Ewaldz)
- pr.goteborg@folkdansringen.se
(PR kommitté)
- lokal.goteborg@folkdansringen.se
(Hyra lokal; Solveig Starfors)
- ledamotw.goteborg@folkdansringen.se
(Jessica Lind)
- ledamotx.goteborg@folkdansringen.se
(Ammi Pettersson)
- ledamoty.goteborg@folkdansringen.se
(Stina Olsson)
- ledamotz.goteborg@folkdansringen.se
(Lina Carlsson)

**Sänd gärna bidrag till
Vävanredaktionen
vavan@folkdansringen.se**

Temaartikel

Foto: Elisabeth Olsson fd. Wallin

Tanter & Vantar Del 1

Det här är en hyllning till alla kvinnor som samlat, sparat, stickat, skrivit och berättat om vantar och vantmönster. Det här är ingen vetenskaplig artikel om stickning och vantar, den är inte heltäckande, den har inte annat syfte än att ära och berätta. Jag skriver den för att jag älskar alla deras berättelser och älskar att sticka vantar. Det finns olika typer av vantstickande tanter. De som samlar, sparar och dokumenterar och kanske också ger ut böcker om stickning, de som stickar för sin och familjs överlevnad och de som stickar för att det är vackert, roligt, vilsamt, kreativt eller bara för att...

Stickning i norr

Den första bok om vantstickning som jag kom i kontakt med var *Stickat från Norrbotten. Vantar, sockor och mössor* av Marika Larsson (1978). Hon var hemkonsulent i

Norrbottens län och kom på så vis i kontakt med många stickare. I boken berättar hon om några framträdande personer, Erika Aittmaa (Lovikkavantar), Maria Juuni (Porjusvantarna), Terese Torgrim (vantarna i Jukkasjärvi kyrka).

Lovikkavanten kom till år 1892, berättar Erika Aittamaa. Detta går att läsa i tidskriften *Tornedalen* från 1936 (Larsson 1978, s 13-14). De hade det fattigt i stugan, säger hon. Barnaskaran växte och förtjänsterna var dåliga. En gång ville någon ha riktigt tjocka och slitstarka vantar. Hon spann riktigt tjockt garn och stickade två par vantar. Men beställaren tyckte att Erika förstört ullen. Hon försökte då förbättra vantarna genom att tvätta och karda dem flera gånger. Snart blev denna typ av vantar mycket populära, särskilt av förbönderna som körde lass från Haparanda. Hon började pryda vantarna med flerfärgade garner och då gillades de även av samerna, berättas det.

Maria Juunis *Porjusvante* har en liknande berättelse (Larsson 1978, s 17-18). Fattig, trött och med sex barn i åldern 3 - 11 år och det sjunde på väg är Maria Juuni ute på Tallberget bakom Porjusmyren och plockar ved. Hon sätter sig på en sten och vilar och ber till Gud om hjälp. Hur ska det gå? Alla var lika fattiga. Så får hon syn på en "gammal, trasig lappvante i rött och gult" och får plötsligt en idé. Hon ska börja sticka vantar. När första

paret är klart föreslår Berta, äldsta dottern 11 år att de ska lotta ut vantarna. Det gav den första förtjänsten och sedan fortsatte Maria Juuni att sticka Porjusvanten hela sitt liv. (Berättat för Henrik Caspari 1963 i samband med Maria Juunis 75-årsdag).

Porjusvanten

Marika Larsson, liksom långt senare etnologen Erika Nordvall Falck, hävdar att stickningen i Norrbotten är annorlunda och avvikande jämfört med den stickning man ser på andra ställen i vårt land. Marika Larsson skriver att nyttan, behovet och slitstyrkan var det väsentliga, men nämner inte mycket om den enorma färg- och mönsterprakt som finns. Erika Nordvall Falck har studerat stickning i 50 år och berättar argt och stridbart i en artikel i Hemslojd 1/2017 om *Den fantastiska förnekade stickningen* (Vessby, 2017), myten om hur stickningen spred sig från södra Sverige och norrut. Hon har en annan berättelse, och vill skriva om historien. Enligt henne och styrkt med andra källor, fanns stickning

också långt uppe i norr lika tidigt som söderut¹.

Både Marika Larsson och Erika Nordvall Falck berättar om Terese Torgrim, som var nomadlärarinna i Jukkasjärvi. När Jukkasjärvi kyrka skulle repareras 1947 och man bröt upp golvet i kyrkan fanns det stora huvudgravar med många döda i varje. På grund av det kalla klimatet hade mycket bevarats. Terese Torgrim, som enligt Nordvall Falck, var en "kompromisslös vantsamlare" (Vessby 2017, s 38), firades ner till gravvalvet, sittande i rullstol. Där satt hon och långsamt stickade av² mönstren på två av de bevarade vantarna. Vantarna var mycket sköra och fick inte röras.

Erika Nordvall Falcks utställning om vantar från Norrbotten visades på Norrbottens museum i Luleå för några år sedan. Där köpte jag mönster och garn till Skaite-Marias vantar, ett par i svart/rött och ett par i vita, grå och svarta toner. 2 mm stålstickor och kraftigt ullgarn. Skaite Maria, eller Skåjdd-Mariddjá, som det skrivs på

¹ I år och under 2023 pratades det om att tv-satsningen Sveriges Historia glömt bort norra Sverige. Det senaste är att man funnit lämningar som visar att

järnhantering fanns mycket tidigt i norra Sverige.

² Sticka av = med originalet som förebild sticka en likadan.

sydsamiska, stickade arbetsvantar, slitstarka, lätta att ta av och på och alltid mycket vackert grafiskt mönstrade.

Arbetsvantar

I boken *Marknadsvantar*, på sydsamiska *Aejlegsvaanhtsh* (2019), berättar Erika Nordvall Falck om stickteknik, reliefstickning, om vantar från olika områden, om skillnad på arbetsvantar och marknadsvantar. Allt på svenska och sydsamiska. En lång referenslista för den som vill läsa vidare och till sist mönster på vantar från Norrbotten och Västerbotten.

Gotlandsvantar

Hermann Stengård gav 1925 ut boken *Gotländsk sticksöm*. Stickning heter på Gotland sticksöm. Min pappa, som kom från Gotland, lärde mig sticka, och jag kallar nog för det mesta stickning för sticksöm och stickorna för nålar eller sticknålar, trots mitt norrbottniska ursprung. Hermann Stengård, född 1861, var småskollärlarinna i Rone, där hon också fick ta hand om syslöjden i folkskolan. Hon började samla på gamla gotländska stickmönster. Så här skriver hon i förordet:

”Den föreliggande samlingen av mönster och modeller till gotländsk sticksöm förr och nu utgöres av några ’guldkorn’ hittade vid hållplatser på färdvägarna. (---) Mycket är dock borta, så att inte en tråd är kvar, eller också förvanskat genom främmande inslag. Det är med stor vördnad jag förvarar dessa enkla saker. Några av mönstren äro kanske helt eller delvis rester från en tid, då folk i allmänhet och kvinnorna i synnerhet inte kunde räkna längre än fingrarna räckte till, eller också inte kunde räkna alls. Till alla gamla stickkonstnärer, som bo här och var, till dem som behållit gammal gotländsk konst som en dyrbar klenod, och till alla som sätta en ära i att få behålla denna konst ber jag att få rikta en varm vädjan att icke förtrötta. Låt oss hjälpas åt att ta vara på smulorna, att de inte förfaras.” (Ur *Företalet*, Stengård, 1925).

Boken *Gotländsk sticksöm* i original finns inte längre att få tag på, men trycktes upp i faksimil 2014. Till min stora förvåning och glädje hittade jag i boken en bild av en vante som tillhört min farmors syster, Agnes Klingvall, född i Visby 1868. En barnvante med fåglar, hundar och dansande flickor.

Stengårds bok har inte några regelrätta stickbeskrivningar. Att

sticka vantar förväntas man kunna. Jag tittade på bilden (12 cm hög) och stickade av den och gjorde därefter en spegelvänd högervante. Det blev lite hjärngymnastik att få hundar och fåglar att titta åt vänster eller höger, rakt fram eller upp och ner. Jag hade det vantparet och många andra, som jag stickat, med på vår släkträff på Gotland 2023.

Släkträff

På 1970-talet ungefär blev stickning med mönster på gotlandsrosor populärt. Då kommer böcker om gotländsk sticksöm med mönster och bilder av stickade vantar, sockor, mössor och andra plagg, tröjor och västar mm. I böckerna *Gotländska stickmönster* (Gottfridsson & Gottfridsson, 1981) och *Gotländsk sticksöm* (Bergdahl & Skoglund, u. å.) finns de traditionella plaggen och mönstren men också moderniserade mönster och nya former av plagg.

Det första jag stickade ur dessa böcker var vantar från Hangvar. Min farfar var kyrkoherde i Hangvar, min pappa föddes där 1901. Hangvar och Hangvar kyrka och prästgård är fasta punkter att besöka när jag åker till Gotland. *Hangvarvantarna* stickade jag med entrådigt Shetlandsgarn och stickor 1,5 mm i två nyanser grönt. Jag har också stickat Hangvarsvantarna i flera variationer med enkelt garn, dubbelt garn och grövre stickor (2,5 - 2,75 mm)

Hangvarsvantar i variation

När butiken *Stickwick* öppnade i Majorna och lanserade ett garn med 50 % gotlandsull blev min kärlek till gotlandsvantar total. Inför vår släkträff på Ljugarn sommaren 2023 stickade jag vantar, halvvanter och pulsvärmare, totalt 24 par. Alla med mönster från stickböckerna. Inte ett par det andra likt. Stor variation, men alla med mönster knutet till Gotland. Jag stickade i Blenda Gotland som finns i närmare 20 färger. Och i Edda Gotland som är samma garn i ljus botten, men delvis färgat av Linda Fridholm i

olika nyanser och med namn som Gammalgarn, Västergarn, Ljugarn med flera. De blev till trevliga souvenirer för släkten och jag fick berätta om gotländsk sticksöm och föra traditionen vidare. Linda Fridholm har komponerat *Vanten Blända*. Design Handgjord lyx. En Gotlandsvante som står på tur att bli stickad av mig. På min "att göra-lista" står också ett garnpaket och väntar. Det är handledsvärmare *Rosen*, inköpt på Yllet i Visby i somras.

Här slutar jag del 1 av *Tanter & Vantar* och lovar och vinkar och lockar med del 2 i höstnumret av *Vävan*. Då kommer det att handla om andra tanter med vantar i sinnet, exempelvis dessa (se nedan) och här uppräknade i stor ordning - och många fler. Dessutom lite annat smått och gott.

Solveig Larsson
Maja Karlsson
Knitting Lotta
Tant Kofta
Anna Bauer
Erika Åberg
Binge i Halland
Bohusstickning
Julvantar
Stickteknik

Det börjar likna Katalogarian ur Don Giovanni av Mozart!

/Marianne Pipping Ekström
Foto av vantar: Marianne Pipping Ekström

Referenslista

Bergdahl, Violet & Skoglund, Ella (u.å.) *Gotländsk sticksöm*. LT förlag.

Gottfridsson, Inger & Gottfridsson, Ingrid (1981). *Gotländska stickmönster*. Almqvist & Wiksell/Gebers.

Larsson, Marika (1978). *Stickat från Norrbotten. Vantar, sockar och mössor*. LTs Förlag.

Nordvall Falck, Erika (2019). *Marknadsvantar. Aejlegsvaanthsh. Om mönsterstickade vantar i norr. Tjæbpijs feegreme vaanthisi bijre noerhtedajvesne*. Andra reviderade upplagan. Åjtte, svenskt fjäll- och samemuseum. Åjtte, Duottar- ja sámemusea. Jokkmokk/-Dálvvadis.

Stengård, Hermanna (1925). *Gotländsk sticksöm. Gamla mönster*. Faksimil Bokförlaget Rediviva.

Vessby, Malin (2017). *Den fantastiska förnekade stickningen*. Hemslojd nr 1 2017, 36-43.

Musikcafé – eller våfflor med dans

Söndagen den **24 mars** kl 12-15.
Pröva på dans, lyssna på folkmusik,
pausa med en nygräddad våffla!
Plats: Gräfsnäsgården i Slottsskogen

Sektionsnytt

Vi som jobbar i BU sektionen Göteborg 2024 är Johanna Tungodden, Malin Strauss och Alma Lind

Dans ungdom!

20-22 oktober 2023 anordnade BU sektionen Göteborg ett ungdomsläger på Gräfsnäsgården ihop med Folkdansringens Barn- och ungdomssektion. Det kom 33 deltagare från flera ställen i Sverige och Danmark. Det bjöds på workshop i bugg (Ledare: David Eriksson och Linnea Holm, två utav Sveriges toppdansare inom bugg), polskor (Ledare: Johanna Tungodden och David Eriksson), visor (Ledare: Matilda Utter), danska danser (Ledare: Hanne Bording Jørgensen och Johannes Bording Jørgensen), nordiska danser (Ledare: BU-sektionen Riks).

På kvällen spelade Studentspelmannslaget Västkustfolk till konsert och till dans. Övrigt under helgen spelade Urban Lind och Anders Utter tillsammans med danske Arne Jørgensen dag som natt. För första gången sov deltagarna på vandrarhem i närheten men hade alla aktiviteter på Gräfsnäsgården vilket fungerade

bra. Det var färre personer i rummet så man inte väcktes lika ofta och hade större tillgång till toalett och dusch.

Vi tackar de som var kökspersonal både före och under hela lägret, vilka var Jessica Lind, Lena Hedborg och Birgit Börjesson.

Tack vare att Kulturens stöttade lägret ekonomiskt, med såväl lokallhyra och dansinstruktör- och musikerkostnader, gjorde detta att vi kunde hålla väldigt hög kvalitet på såväl dans som musik.

Det var trötta ungdomar som reste hem på söndagen, efter intensivt dansande dag och natt.

Foto: Johanna Tungodden

I vår kommer BU sektionen Göteborg ha dessa aktiviteter:

16 mars Barnaktivitet – kl. 10.00 - 13.00 välkomnar vi alla barn (6 - 13 år) i Folkdansringen Göteborg till en gemensam aktivitetsdag. Vi kommer att dansa, leka och pyssla tillsammans. Vi avslutar dagen med lunch.

16 mars Ungdomsträff – kl. 10.00 - 13.00 välkomnar vi alla ungdomar (13 år och uppåt) i Folkdansringen Göteborg på en dag med tema Norge. Vi förbereder oss inför

NORDLEK i Arendal. Dans, sång, mat, quiz, ja allt kommer att göras på norskt vis!

14 maj Brännbollskul –start kl. 17.30. Vi bjuder in alla barn och ungdomar och vuxna till Brännbollskul.

Mitten av maj och snart börjar man känna doften utav sommarväder. Vad passar då bättre än att tjuvstarta med lite sommaraktiviteter? Vi träffas utanför Gräfsnäsgrården och tar oss sedan till närmaste lämpliga gräsplätt för att spela lite brännboll. Efteråt äter vi lite egen medhavd picknick. Ta med dig kläder för väder och det du önskar äta och dricka. Ingen föranmälan krävs.

Ungdomsläger 24-26 maj i Göteborg –För dig som är mellan 13-26 år och anmäld till nordiskt sommarläger och NORDLEK 2024 bjuder Svenska Folkdansringens Barn- och Ungdomssektion in till en förträff. Gå in på www.folkdansringen.se och sök på ungdomsläger. Då finner du inbjudan, info och länk vidare till anmälan.

OBS!!!!

Ska ni till NORDLEK i sommar? Då kommer ni göra sällskap av många ungdomar från Göteborg. Det går fortfarande att anmäla sig (1 april höjs festivalavgifterna)

VI i BU sektionen kan gladeligen berätta att Göteborgs ungdomar är en utav två svenska grupper som fått äran att dansa på NORDLEK Folklore konsert.

Det kommer vara två Folklore konserter och Göteborgs ungdomar kommer delta i konserten som startar kl. 18. Så har ni inte köpt biljetter dit, kan vi varmt rekommendera detta.

/Johanna Tungodden

Sektionen har en ny medlem sedan årsmötet, Eva Warberg.

Välkommen Eva!

Nu är vi alltså fem förutom Eva, Ulla Centergran, Inger-Lise Riphagen Ewaldz, Stina Olsson och Anita Nyberg.

Senaste nytt:

Söndag 3 mars anordnade dräktsektionen en temadag:

Laga, förstärka, förändra folkdräktplagg.

Stina Olsson pratade om klädernas betydelse och värde förr i tiden.

Hur många moment det är innan man ens har ett tyg att sy kläder av. Tex. från att klippa fåret till att kunna väva tyg till en kjol.

Stina visade flera exempel på lagningar och förstärkningar som hon gjort på skjortor, särkar, byxor, livstycken kjolar och västar

så man fick både tips och råd om hur man kan laga eller förstärka särkar, skjortor, västar och byxor. Man fick också tips om hur man kan ändrar plagg som tex. blivit för små eller för stora och hur man syr i metallknappar så att de sitter fast. Det var 9 deltagare i kursen, och tyvärr var det några som fått förhinder eller blivit sjuka.

Kommande:

Folkdräktsmarknaden 2024 blir söndag 14 maj i

Gräfnäsgårdens Annex.

Där kan man som vanligt lämna in dräkter eller dräktdelar till försäljning under förmiddagen och kanske hitta något som man behöver under eftermiddagens försäljning. Inbjudan och mer information finns på Folkdansringen Göteborgs hemsida.

Dräktsektionen kommer att medverka på nationaldagen **6 juni** med att demonstrera dräktsömnadsdetaljer, informera om dräkt samt att leda en dräkttvisning på scenen.

Rapport om det som varit:

24 september inbjöd Dräktsektionen till studiebesök på Bräcke hembygdsgård på Tjörn. Hembygdsföreningens ordförande Eva samt Gert Alenhall berättade om och visade oss många av de gamla originalplaggen och annat intressant ur deras rika samlingar. Besöket avslutades med en god fisksoppa med hembakat bröd. Vi var 22 deltagare.

Höstens dräktsömnadskurs genomfördes måndagskvällar på jämna veckor. Det blev 7 tillfällen. Kursledare var Stina Olsson med Katarina Cullberg och Inger-Lise Riphage Ewaldz som var med som medhjälpare. 6 deltagare sydde olika nya eller tidigare påbörjade projekt av olika slag.

Helgen 14 o 15 oktober organiserade sektionen en kurs i mönsterförändring och gradering med Annika Larsson Uppsala fil. doktor i textilhistoria och arkeologi. Kursen handlade om att förändra storlek på historiska kläder, specifikt folkdräkter, så att plaggen utan att förlora sin karaktär passar våra nutida kroppar. En intensiv och lärorik helg! 8 deltagare. Tre av sektionens medlemmar deltog.

Måndag 29 januari anordnades det en återträff för att praktiskt få använda och diskutera och repetera det som lärts ut på Mönsteranpassningskursen. 6 av deltagarna kunde närvara.

Torsdag under vecka 3 ordnade Dräktsektionen en slöjdaktivitet för alla åldrar. I år var temat att göra något av tygbitar, att ta tillvara och återbruka. Allt material var "överblivet"

För de små: Det tillverkades kronor att ha på huvudet av tygbitar som sattes fast på ett band. Fantastiska tavlor skapades och fina dockor av en toalettpappersrulle. Huvudet gjordes av nylonstrumpa som fylldes med tygbitar och "kroppen"

fick fina kjolar och klänningar av tyg.

För de lite större och vuxna fanns det möjlighet att prova på skarvsömnad som är en traditionell lappteknik, där man använder överblivna småbitar av vadmal, kläde eller dylikt. Det tillverkades fina nåldynor, mobilfodral mm.

Dräktbutiken var öppen i pausen alla kvällar i vecka 3.

Efter många år som ansvarig för dräktbutiken har Ulla Centergran slutat. Tack Ulla för alla dessa fina år. Inger-Lise Riphagen Ewaldz har vikarierat under hösten 2023 i butiken och är nu från 2024 anställd som ansvarig för dräktbutiken. OBS! Ny öppettid är från våren 2024 Torsdagar 16.00-20.00

/Dräktsektionen genom Anita Nyberg

Folkmusik-i- Slottsskogen

Söndagen den **5 maj** klockan **12-14.30**

Kom och lyssna på
härlig folkmusik
som Göteborgs
Spelmansförbund
bjuder in till!

Ta en fika i vårt café där det
serveras hembakat

Kom förbi - Drop in - Fri entré

Arrangör:
Göteborgs-Spelmansförbund i samarbete med borgarskolan

Knattedans!

Alla föräldrar och mor-och farföräldrar med barn 2-6 år, se hit

Vi har två grupper, en för 2-4 åringar och en för 5-6 åringar

Vi dansar på Gräfsnäsgråden

ojämna söndagar

kl 15.00 dansar 2-4 år

kl 16.00 dansar 5-6 år

Ring eller maila för mer info

johanna.c.strauss@gmail.com

0703 080071

Hör gärna av dig innan du kommer!

Vad är på G...

Nationaldagen 6 juni 2024

Nationaldagsfirande 2024 – visst vill ni vara med?

Vi behöver hjälp med programmet på dansbanan, funktionärer och kakkbak

Kommittén består av Anne Carlsson (Ln), Karin Mälbo (Ka), Lars-Ove Andersson (Ka) Stina Olsson (Ln).

Vi är på gång med planeringsarbetet.

Vi tänker oss upplägget ganska traditionellt, men vi tar gärna emot idéer för ett ännu bättre 6 juni-firande. Hör av er till någon av oss om ni har goda idéer.

Alla föreningar har fått frågan om vad de vill **framträda** med i **programmet**. Vi vill förstås ha många trevliga uppvisningar mm, alldeles som vanligt (svara ganska snart till någon av oss).

Ni kommer senare att få frågan om att **hjälpa till som funktionär**.

Vi behöver många funktionärer. Du som har varit med innan, vi hoppas att du vill vara funktionär även i år. Du som inte har provat ännu, varför inte testa i år?

Arbetsuppgifter som man kan välja bland : fikaservering, fikaförberedelse, kaffekokare, fixa funktionärlunch, fanborg , dräktvisning, sprida PR, musicera "bort i vägen", uppvisningar, slöjda med besökande barn och vuxna, slöjddemonstration, lotteriförsäljning, dräktsömnadsdemonstration, ställa iordning före och efter, leda guideade turer i husen (på svenska och/eller engelska), diverse specialuppgifter, med mera.

Baka mjuka kakor eller småbröd till fikaserveringen

-Vi behöver många kakor. Baka på långpanna, i rund form, i avlång form, muffinsform, smaksättningen är valfri. Du bakar det du har lust med att baka. Det är trevligt att vi kan erbjuda variation. Du får ersättning för det du bakat.

För nationaldagskommittén 2024
Stina Olsson

Dans- och Musikkalendarie!

Tag chansen att åka och besöka nya platser i vårt närområde. Tag med instrument, dansskor och fikakorg och njut av att träffa nya och gamla bekanta. Här kommer ett försök till ett kalendarium:

Dans och musik i Västsverige, våren och sommaren 2024

Tack till Bo Nyström som har börjat med "Polskekalender Väst" där man kan hitta många olika tillfällen till dans och spel. (Se annons på annan plats i Vävan)

Folkdansringen Göteborg består av 9 olika grupper som har olika repertoar och olika åldersgrupper, vilket jag tror är bra. Dessutom har Folkdansringen i Göteborg många hyresgäster i Gräfsnäsgården och dess Annex, med olika dans, musik och visinriktning: Göteborgs spelmansförbund och Balkandansarna på måndagar. Skotsk dans och Högre ståndsdans/Herrskapsdans på tisdagar samt körverksamhet på torsdagar för att nämna några.

Jag passade på att bläddra i Spelmannen och Hembygden som kom nästan samtidigt och botaniserade på nätet och fann följande roliga aktiviteter:

6 april, Uddevalla spelmanslag bjuder in till gammaldans och polskor i Gillesstugan, Skansberget, Uddevalla

12 april, Vårfest. Kongahälla folkdanslag bjuder in till vårfest med mat och dans till Eva och Ingvar. Inträde 200 kronor. Anmälan till martin.maro.robertsson at gmail.com.

13-14 april Riksorganisationens dans- och musiksektion anordnar en helg i tretakt i Stockholm med både slängpolska och skånska danser. Frågor till Jimmy Persson, 0769-498816

13 april kl 14.00, Hagakyrkan i Göteborg spelar Anna-Karin Andersson hardangerfela traditionell folkmusik från Norge och Sverige blandat med egna kompositioner.

13 april, dans- och spelträff i IOGT-huset i Töllsjö kl 19.00. Info: Per Johansson 0725-440540, Pers-Nils 0703-655181

13 april Konsert i Mariestads teater kl 17.00, "Möte i vägskalet". Bertil Skeri från Mora, Marika Jakobsson från Tibro och Lars-Olof Ejstes

20 april spelmanslagsträff, Bygdens Hus i Skredsvik med start kl 13.00 Anmälan och info Sven-Åke Stark telefon 0703-413918.

26 april spelmansstämma i Allégården, Göteborg kl 19.00, info: folkmusikkafet.se

27 april - Samträning inför Nordlek. Folkdansringen Bohuslän/Dal bjuder in till samträning av dansprogram inför Nordlek i Arendal, Norge . Plats: Ödsmåls bygdegård kl 10.15 anmälan till Martin Lundborg senast 11 april till c.mlundborg at hotmail.com

4 maj, spelmansstämma i Lundby Hembygdsförening, Göteborg kl 17-24 i Kyrkbyskolan, Prästvågen 11, Göteborg. Info Anki Lövgren 0704-715480.

5 maj, kl 12-15, Musikkafé,
Göteborgs Spelmansförbund,
Gräfsnäsårdens annex.

9 maj, torsdag (heldag), dans med
O-bygdens polskevänner i Hindås
Rotunda.

25 maj, Slottskogsstämman,
Gräfsnäsgården med bla spelkurser,
allspel och konsert

25 maj. Spelmansstämma i Askeröd

1 juni, Skogstorpaträff i
Skepplanda, start kl 12.00.

Välkomna önskar Wättlebygdens
Spelmanslag, info
<https://cafetorpet.se/>.

6-9 juni, Ransäterstämman

12-13 juli, Folkrot festival, Hjärnarp
(gränstrakt Halland/Skåne)

13 juli Spelmansstämma i
Myckleby, Orust invigning kl 13.00 .
info: Sven-Åke Stark telefon 0703-
413918

13 juli Spelträff i Börjesgården i
Hällesåker. Info:
hallesakersspelmannslag.se.

28 juli Spelträff i Balteryd, Tibro.
Info: Anders Brissman 0725-289128

31 juli spelar Wallin & Wallin i
Apelvikens kyrka i Varberg

3 augusti, Uddevalla
folkmusikfestival

3 augusti, Odensåkerstämman, start
kl 14.00, konsert kl 18.00, Info
Helena Ambertsson

5-11 augusti har Hallands
spelmansförbunds folkmusikkurs
för dig mellan 12 och 20 år

9-11 augusti, spelmansstämma i
Ornunga. Info: ornungastamman.se

17 augusti, spelmansstämma i
Ramnaparken i Borås. Info:
borasspelman.se

13 oktober, Folkdansringen Halland
inbjuder till anskurs i Heberg, info
Claes Pehrsson tel 0709-206310.

Folkdansringen Västergötland
planerar dans-och musikkurs i
oktober

Tag vara på dessa möten att spela
och dansa och tipsa varandra. Att
dansa och spela är friskvård!

/Sammanställt av Jimmy Persson

**Öppet Hus - Kom och prova
på folkdans eller spela med
vårt husband!**

5 september & 31 oktober
19.00-21.30, Gräfsnäsgården

Fri entré!
Göteborgs National
Dans Sällskap
www.gnds.org
info@gnds.org

Nybörjarkurs till hösten!?
Håll utkik på www.gnds.org

Start i sep-24
18.30-20.00 på Gräfsnäsgården
Göteborgs National Dans Sällskap
www.gnds.org
info@gnds.org

Planetafestivalen

Även i år var festivalen några dagar extra så den startade redan fredagen den 27 oktober och pågick till söndagen den 5 november. Detta gjorde att vi kunde dra igång med barndans för 2-6 åringar hos folkdanslaget National på deras ordinarie söndag då det var dans i två pass. Ett pass för de yngre och ett för de lite äldre barnen.

Under torsdagskvällen hos GNDS var det tema Engelskor, där dansledarna hade hittat massor av olika Engelskor som alla fick prova på och i pausen serverades det Engelsinspirerade sandwich, muffins och såklart te!

På barndansen var det få extra besökare, men på Engelskasset var det desto fler som hade hittat till Gräfsnäsgården för att dansa!

Nu blickar vi framåt mot nästa festival 2024!

Vill din förening, sektion, grupp bidra med något? Gärna dagtid, gärna för barn, men alla idéer är välkommet!

Hör av dig till undertecknad.

/Maria Thorson,
nätverksrepresentant,
Göteborgs National Dans Sällskap
www.gnds.org
samt för Folkdansringen
Göteborg
www.folkdansringen.se/goteborg

Tronskifte i Dräktbutiken

Efter många långa år i dräktbutiken, ända från 1967, säger Ulla Centergran tack för sig och överlämnar tronen till Inger-Lise Riphagen Ewaldz. Vävens reporter var där när det hände. Den 29 augusti 2023 skedde det officiella överlämnandet.

Ulla berättade om några minnesvärda händelser, till exempel när Way Out West hindrade alla eventuella kunder från att ta sig fram till butiken, som i stället fick bli lite varor på en bänk i skogen en bit från gården. Annat minnesvärt var covid-tiden, då kunderna inte fick komma in i butiken. Försäljning och rådgivning fick ske genom fönstret i butiken. Ulla konstaterade att butiken varit öppen även när det inte gick att ha butiken öppen. Under perioden när Ulla höll på som bäst med sin avhandling "Bygdedräkt. Bruk och brukare", och när Ulla var gästforskare i USA

skötte andra om butiken. Från januari 1997, dvs under hela 26 år har Ulla bara varit sjuk en dag. Det var under covid-tiden, Inger-Lise var också sjuk, så då fick dräktbutiken vara stängd, vilket inte hänt varken förr eller senare, säger Ulla.

Nästan ett halvt år efter det Ulla och Inger-Lise bytte plats i dräktbutiken träffar jag dem igen. Jag ställer en så kallad sportfråga till dem: Hur känns det?

- Bra!, svarar Ulla: Men jag är ju där fortfarande, konstaterar hon. Det är svårt att överlämna något som bara finns i ens huvud.

Ulla och jag pratar om konsten att kunna släppa taget. Jag frågar också Ulla om hon har något toppenminne från den långa tiden i dräktbutiken.

Ulla har egentligen två minnesvärda händelser eller företeelser.

1. När vi fick flytta in i biblioteket. Det vill säga, när Ulla inte längre behövde ha dräktbutiken hemma hos sig.
2. När vi fick glasmontern

Det första: att få skilja på hemma och jobbet måste ha inneburit en stor lättnad. Det är mycket material, dräktmodeller, tyger, band, mönster, böcker, pärmar mm mm. Nu fyller de ett helt rum och skåp även i andra utrymmen.

Det andra: glasmontern, som innebär kontakt med andra i huset

men också en uppvisning av vad dräktbutiken har att erbjuda. Det är alltid så vackert skyltat.

Dräktbutiken har fått nya öppettider, i stället för tisdagar är det torsdagar som gäller. Vid mitt besök i dräktbutiken får Inger-Lise samma "sportfråga": Hur känns det?

- Det är väldigt trevligt att umgås med materialet, svarar hon.

På frågan hur hon ser på dräktbutiken i framtiden, om hon har några önskemål eller visioner så svarar hon att hon önskar att alla ska känna glädje att ha dräkt. Den dräkt man väljer ska man bära med glädje.

Det är kunder i butiken när jag kommer dit. De köper en hel del, frågar om råd, det är diskussion om val av tråd. Inger-Lise letar. Jag tror hon ringer Ulla och frågar om något som fortfarande finns i Ullas huvud. Jag lyssnar inte så noga, håller mig ute i kapprummet medan jag väntar. Det känns lugnt och tryggt i dräktbutiken, så här närmare ett halvt år efter tronskiftet.

/Marianne Pipping Ekström

Ordförande har ordet...

Nu har vi haft vårt årsmöte och vi börjar komma i gång med våra aktiviteter. Tack alla för det ni gjorde under 2023.

Vi har haft vår första aktivitet under vecka 3 som var populär och många deltagare på de olika aktiviteterna. Vi hade också vårt boksläpp med vår jubileumsbok.

Vi har flera aktiviteter Folkdräktsmarknad 14 april, Dansens Dag lördag 29 april, Slottsskogsstämman 25 maj, , Nationaldagsfirande 6 juni, Olika Midsommaraktiviteter under Midsommarveckan och Visaftnar i juli. Nordlek är 16-21 juli i Arendal. Till hösten har vi Kulturarvsdagen 8 november. Anmäl gärna föreningens intresse att vara med.

På årsmötet klarade vi av de vanliga årsmötespunkterna som Verksamhetsberättelse, Resultat och balansräkning och våra olika val. Både styrelsen för Folkdansringen Göteborg och Barnlek 2023 fick ansvarsfrihet. Vi tog beslut nummer 2 om att minska antalet ombud till våra ombudsmöten. Vi tackade också de som avgick från sina uppdrag med en blomma. Valda representanter för Barnlek 2023 har sitt uppdrag kvar till 31 mars 2024.

Tisdagen den 23 april är det ombudsmöte och vårpepp. Mer information kommer om det mötet. Under hösten har vi Folknöjesdagen som nu har bytt namn till Kulturarvsdagen. Det är den 8 september 2024. Mer information om tankegångar och upplägg kommer inom kort. Det har gått ut information om den dagen. Om du vill delta på något sätt glöm inte att meddela. Detta är ett distriktsarrangemang. Vi valde en person till i arbetsgruppen förutom mig själv som redan är vald på årsmötet. Det är Gudrun Johansson.

Jag önskar alla en bra vår och sommar med alla våra aktiviteter.

Med vänlig hälsning
/Jane Åberg, Ordförande

Save the date!

Kom till Gräfsnäsgården och fira Slottsskogen 150 år på

Kulturarvsdagen den 8 september klockan 11.00-15.00

Hjälp till att fylla mangårdsplanen med liv och rörelse!
Mer info under våren,

Föreningsnytt

Göteborgs National Dans Sällskap

Ska en förening
leva vidare
behöver blickarna

förstås riktas framåt, men samtidigt måste vi se bakåt. "Så här har vi alltid gjort" kan vara nog så viktigt.

Vi har nyss haft Skottårsfest och i år var det killarnas tur att ordna en extra festlig torsdag. Det gäller samtidigt att vara med sin tid. Nu fick vi vara med om bland annat "GNDS Naked Attraction". Bakom en ridå stod en radda med nakna ben. Vi fick se på fötterna och försöka lista ut vem som var vem. Efter hand drogs ridån upp litet, men inte var det lättare för det! Vi var många som inte lyckade få ihop en enda poäng.

Göteborgs National Dans Sällskap heter föreningen och de nationalromantiska tankar som rådde vid förra sekelskiftet fick många att ta fram det som betraktades som gamla seder. Det var främst föremål från Dalarna som ansågs som ursvenska, även om mycket liknande förekom också på andra platser. Skansen, Nordiska museet och Turistföreningen arbetade i samma anda. Och nya danser konstruerades. Även i våra trakter blev det populärt med "folkdräkter" med tydlig påverkan från Dalarna.

På idrottsevenemang kommer supportrar iklädda sjalar och tröjor för att visa samhörighet. Vi har våra folkdräkter/bygdedräkter. Särskilt på midsommar står vi högt i kurs och får uppskattning för vackra dräkter. Redan nu har vi fått förfrågningar från äldreboenden, som vill att vi kommer och dansar och lyser upp tillvaron. Genom kläderna visar vi samhörighet med föreningen men också med ursprunglig hembygd. Dans-festglädje är föreningens ledord.

Årsmötet är avklarat och med Jimmy Persson i spetsen för inspirerande dansledare och andra funktionärer - musik inte att förglömma - borgar det för ett nytt aktivt år. Jag vill uppmana alla GNDS-are att läsa vår digra verksamhetsberättelse!

Både kontinuitet och förnyelse behövs. Att komma med i festkommittén brukar vara ett sätt för nya medlemmar att komma in i verksamheten. I år prövar vi i stället med en grupp i taget som ordnar fester. Kom och var med! Närmast på tur står Skärtorsdagsfest med äggvispning och påskbakelse.

Ett särskilt välkommen till alla nya medlemmar!

/Kristina Jarnedal

Ny termin, nytt program. Årsmötet är avklarat. Alla poster tillsatta. Stort TACK till alla som jobbar

så bra för föreningen.

Nu väntar påskpromenad med besök på hembygdsgården i Guddehjälm.

Vårfest är planerad till 12 april på Jörlandagården. Som vanligt är det Eva och Ingvar som spelar upp till dans. Något gott att äta blir det som vanligt. 12 maj ska vi besöka Bräcke hembygdsgård på Tjörn och 20 maj slutar vi kvällen vid Duvesjön med korvgrillning.

Vidare planerar dansledarna våra danser, som ska dansas på midsommarafton, dels på Bohus fästning och dels glädja alla boende på kommunens servicehus.

Höstterminen började med att vi deltog i Kulturavsdagen, sedan följde Kongälle Marta i oktober. Dagen var blöt och blåsig, flera föreningar valde att ställa in, men vi skulle dansa och sälja bröd. Brödet blev sålt, men med dansen blev det sämre. En dans hann vi med innan regnet kom åter och öste ner.

Under hösten har vi haft besök av Spelmansförbundets musiker, alltid trevligt med levande musik. I januari kom Bagaregårdens spelmän, även det glädde oss dansare. Julavslutningen blev så

trevlig som man kan önska sig. Gröt, skinksmörgås och trevlig underhållning av lokal trubadur.

Under hösten har vi mist en av våra trognaste dansare Knut Carlsson. Omtänksam, ställde alltid upp, både att dansa uppvisning eller städa efter en fest. En stor skara folkdansare tog ett sista farväl av Knut i Jörlanda kyrka den 27 oktober.

/Eva-May Haraldsson

Så har vi ett nytt år med mycket musik, dans och trevlig samvaro framför oss, men först en liten tillbakablick på höstens aktiviteter 2023.

Traditionsenligt startade vi upp hösten med dans och därefter skaldjursfest. Förutom alla danskvällar som leds av våra duktiga dansledare till musik från våra lika duktiga spelemän har vi hunnit med mycket annat som också har berikat våra sinnen och stärkt gemenskapen.

I september gick vi på guidad vandring i Kvarnbyn i Mölndal. En dag i oktober vandrade en tapper skara i regn och rusk i Skändla. Vi har också fått lyssna till äventyrsresande Svante Lysén som visade bilder och berättade om sitt år på Spetsbergen. Vi får inte glömma en hejdundrande oktoberfest tillika

födelsedagsfirande för vår ordförande.

Naturligtvis hade vi också en multikväll med flera olika musikgrupper som spelade och flera olika dansledare.

Irene Bergersjö kom och ledde oss in i herrskapsdansernas värld. Ingen höst utan ärtsoppekväll, med allsång och quiz och hemlagade pannkakor.

Vi fick också under hösten dansa till och njuta av musiken från Hisingens spelmannslag. En guidning på Liseberg och en föreläsning om parkens 100-åriga historia har vi också hunnit med.

Den 28 november var det dags för adventspromenad i Hisingsparken i mörker. Här fanns tomtar, bock och troll och samling kring lägerelden i lätt snöfall.

Den 1 december var det premiär för mJusikhallunderhållning med Å la fyra och Letse-Ukke. En danskväll i ljusets tecken med sång, musik och prat.

Julstugan, en heldag med pyssel varvat med lussekatter, kaffe, julgröt, skinksmörgås, clementiner och godis. Året avslutades med julfest som innehöll allt, glögg, smällkarameller, julbord, sång, dans, kaffe, kakor, juldikt och sist men inte minst jultomte och klappar. Så avslutas ett dansår!

Vi kan nu berätta att vi är 114 vuxna medlemmar, vilket är rekord i föreningens historia.

Nu har vi börjat det nya året som sig bör med dans och ost och vinfest, med stor uppslutning.

Julgransplundringen gästades i år av Pippi Långstrump som delade ut julklapparna och korvgubbarna fick jobba på. 70 barn och vuxna deltog med liv och lust i dans kring granen.

Liksom tidigare år samlades vi på Karlssons garage innan vi gick till Gräfsnäsgården för spelning och dans.

Den 26 januari var det dags för årsmöte., stor uppslutning. Vårens program delades ut och vi kan bara konstatera att vi har mycket trevligt att se fram emot. I februari kommer vi att få en guidad tur bland de gamla husen på Lindholmen.

En kväll kommer gruppen Höstrusk och spelar till dansen, vi ska också ha en bohusafton, med bohusdanser och allsång och visor från Bohuslän.

I mars kommer "Jalle" Jarl Andreasson och lär ut många trevliga danser. Efteråt ska vi ha en bokbytarkväll. Den 6 mars kommer vi att samlas på Järntorget för en promenad i Haga och guidning i olika lägenheter med interiörer från svunnen tid. I mars hinner vi också med en "Fotbollspub" då Häckens ordförande kommer och berättar om klubben. Veckan därefter blir det ånyo en multikväll med mycket musik och dans.

En stadsvandring i Annedal ligger också i planen och att Peter Winroth kommer och berättar om Göteborgs historia.

Därefter följer månaden april och vad som händer då får vi berätta om nästa gång.

/Barbro och Göran Rundqvist

Vävan höst-23 och vår -24

Hösten är igång.

Vi har deltagit i Kulturdag i Slottsskogen. Det var ungefär som på Nationaldagen, fast vi dansade sekelskiftesdanser (18-1900)

Sedan köpte vi jättegott bröd, som Kongahälla bakat. Vi beundrade slöjdalster och berömde duktiga dräkttillverkare.

Knattarna har fyllt 50 år. Tänk, att det är så länge sedan en grupp finkladda små 3-4åringar styrde kosan till Munkeback och fick dansa småbarnsdanser från min barndom på Nääs. (Tankarna går till duktiga Anta Ryman!)

Åke Melin, Göran Ingemarson, Anders Bergersjö stod till en början för musiken. Oj, så nervös jag var inför mötet med alla de små! Ylva Melin (Ewaldz) och Annette Johannesson dansar hos oss ännu!

Ett jubiléum till: Herrskapsdansarna har dansat i 20 år! Så roligt det är att få delta i denna grupp. Vi har haft

jubileumsfirande med Mias goda tårta och Veras fina fruktsallad. Mycket dansande har det blivit under dessa år. Dessutom har vi visat upp oss på Nationaldagen, Sekelskiftesdagen, i Gustafsberg, Lysekil, bröllop, begravning m.m. m.m. Gruppen är full av "mycket goa människor" - enligt Anders och mig det bästa med gruppen! Varje år har vi kunnat delta i en bal. Eftersom balerna anordnas av olika föreningar, måste vi lära in ett antal "nya" danser varje år. Kunskapen om dans ökar, men det blir också lättare att glömma. I maj 2024 reser vi till Ystad.

Barnleksbesökare ansvarade för årets lusseavslutning. Tack till Kicki, som mailade våra barnbarns framträdanden. Enligt många var programmet väldigt fint. Så klart, med så duktiga både barn och vuxna!

Många av oss ser fram emot nästa läger: Nordlek i Norge i sommar. Spännande! Vid en öppen fråga i Vuxengruppen visade det sig, att nästan alla åker till Arendal i Norge. Herrskapsgruppen övar på baldanserna. De flesta danserna kan vi redan, men man glömmer ju, som sagt. Sedan har vi blivit förvarnade om fler uppvisningar detta år, bl.a. i Marstrand och Gustavsberg. Det blir också spännande. Högsbokyrcan skall återuppliva "Dansens i kyrkan". Väldigt fint!

Detta rör väl inte National så direkt, men alla läser väl Hembygden, så jag chansar:

Läser alltid Hembygden med intresse. Idag stod det om "folkdans" respektive "folklig dans". Var på en kurs uppe i Tobo. Där blev jag tillrättavisad, när jag undrade över detta. "Vi skiljer inte på detta nuförtiden!" Läs artikeln sid 8 i tidningen. Blev så glad. Kommer aldrig mer – tror jag – att besöka en kurs om jag inte känner kursledaren! Hoppas att han läser Hembygden!
Tack Zandra!
Lycka till i våren
/Irene Bergersjö

Polskedanslaget

Höstens danser började vi i mitten av Augusti med lite grundläggande Polska och då passade det bra med polska från Bingsjö och S:a Dalarna. Dessutom skakade vi liv i Dansbenen med lite schottis. Så gott att vara igång igen!!!

Vi höll oss kvar i Dalarna några onsdagar till, då vi frestade med polskor från Rättvik och Boda, dessa härliga danser, Rättvik som får en att bli alldeles drömsk och Boda, som är så intensiv i sin fina vågrörelse! Så njutbar dans det blev, när Håkan och Ingela bjöd på låtar med sitt underbara spel. Håller man till i Västsverige, är det ju ett måste, att träda dansen till låtar från norra Bohuslän, och det fick vi. Det blev

både Sprängedans och Polska från Hogdal-Lommeländ. Vi fick också besök av Joar, som gav oss låtar från Finnskogen. Då blev det att låta fötterna möta golvet med fram-fram-intill på varje takt tills man dansade runt och då blev det i stället fram-fram-intill och på nästa takt bak-bak-intill, suggestivt så det förslår, särskilt som det sedan kan gå över i en härlig en-taktssnurr.

Hambo blev ju populär i början av 1900-talet och då uppstod många varianter av dansen, som fick drag av lokala polskor och bakmesar runt om i vårt land. Hambo och bakmes från Hede i Härjedalen är ett gott exempel på det. Den fick vi pröva på till Håkans fiol och Kristers durspel. Så Gott! Då hade vi också hjälp av Magnus som dansledare. Polska från Ore fick samsa med Polska från Malung och det fungerade fint. Spännande att samma steg kan ge så olika känsla, när musiken uttrycker sig så olika som den gör i låtarna från Ore och låtarna från Malung. Orelåtarna så trolska och innerliga och Malungslåtarna så livliga och häftiga.

Sedan förflyttar vi oss med musikens hjälp till Orsa. Sådan njutning att få dansa loss i Orsapolska till Håkans fiol! Tillbaka till Västergötland och Bohuslän. Polska från Skepplanda är ju en dans att dansa på fläck, när man väl funnit "sin plats" på golvet, lite ålderdomligare än att dansa i valsbanda. Det blev en bra övning i att hålla sig på plats. Hambo från

Bullaren blev ett trevligt Hamboäventyr med bara 2 hamboförsteg och 2 omdansningar.

Dansresan fortsatte sedan över norska gränsen till Röros och att dansa Pols. Det blev ett härligt driv och så mycket "ner-upp" på 2-an! Tack Eva och Janne för det go'a spelet och Magnus för ledetiet! En liten sväng till Hälsingland blev det också tack vare Karin och Lennart, som spelade till Gammalpolska från Rogsta och Skrea från Nor. Den gammalpolskan tycker jag beskriver den nästan blyga och försiktiga första förälskelsen. Skrean från Nor är också känslöfylld och liknar en fin Stigvals. Resans nästa stopp blev Orust. Där bjöd Joar på polskor därifrån och också en go "Lybeckare". Kristians Kapell tog oss med till Jämtland med polskor, som passade så bra till Åtabakspolska, denna vackra dans, med sin sirliga omdans och en bakmes, som får en att sväva på klackarna, mellan de tre stegen. Snabbt tillbaka till Dalarna och Nås, där vi fick testa både Förän och Polskan till häftigt spel av Triol. Snabbt tillbaka till Jämtland och Föllinge med Gammalpolskan därifrån. Det blev "Tätt, Slätt, Lätt" med framåtdriv. Så härligt med det kraftfulla spelet av "Tagel och Compani"

Vi avslutade terminen med Luciadans 13/12 med spel av "Mams och Paps". Det blev mycket härlig dans och också riktigt go'-fika. Våren inledde vi vecka 2 och sedan kom turen till Distriktets

Veck 3-arrangemang. Vi fick nöjet att leda dansen ihop med Malte och Kerstin! De visade Polska från Norra Grundsund och vi Pols från Röros. Tack Håkan och Ingela för ert fantastiska spel hela kvällen. Det kom många och dansade. Så roligt!! Tack också Lena för all hjälp vi fick med det goda fiket i pausen!!

På våra danskvällar har vi sedan tagit oss an danser från Älvdalen, Transtrand, och Boda från Dalarna och spännande blev det också med Polska från Mattmar och Hambo och Bakmes från Lillhärdal.

Nu ser vi fram mot en vår och sommar full av underbara upplevelser för kropp och öra, när vi får dansa och höra ljuvliga låtar! /Ulla-Britt Andersson

Polskesnurr i Bohuslän

Här kommer några rader från två Ljungskilebor, tillika polskedansare i SoS, Skjortor och Särkar.

Under åren har vi tagit del av olika arrangemang i folkmusikens och dansens underbara virvlar i Bohuslän och Dalsland. Förutom Bokenäs Ådra som arrangerar årliga spel och dansfester har vi ju de senaste åren även haft möjlighet att dansa i Skansstugan i Uddevalla där Uddevalla spelmansgille bjuder

på perfekt dansmusik ett par kvällar om året.

Förra året var vi i Dalsland 19 augusti på den lilla mysiga stämman i Åsnebyn utanför Mellerud. Alban Faust med musiker bjöd på härlig konsert och vi fick möjlighet att dansa en stund i en helt nybyggd konsert- och danslokal i ladan. Här spelade också Treehugger banjo med riksspelmännen Alban Faust och Tomas Fredriksson. Vi hoppas att vi kan åka till denna lilla stämma i år också. Det kan bli en trevlig tradition.

Senare i början av september åkte vi till Väanna Gård i Gustavsfors norr om Bengtsfors där det var amerikansk folkmusikhelg med Old Timey, Cajun och Bluegrass, ett härligt ös dock utan polskedans förstås. Den här festivalen arrangerades av Treehugger (Kristoffer Samuelsson) som spelade med Albin i Åsnebyn.

Till sommaren ser vi fram emot Myckleby spelmanstämma som vuxit de senaste åren. En annan liten fin stämma är Askerödsstämman utanför Lilla Edet.

Under många år har vi haft ambitionen att komma igång med polskedans här i Ljungskile. Det finns ju behov av förnyring av dansare och vi tror kanske det kan finnas ett gäng här som kan vara intresserade, både av dans och spel. Vi flyttade till Ljungskile för 10 år

sedan. Efter några år här fick vi igång ett par terminer med polskedans/kurs med Ingemar och Birgit Strannevik från Högsäter. Det blev bra med levande musik av Björn J och Gunilla L men det var långt för dansledarna att åka så det rann ut i sanden. Men vi hoppas komma igång igen.

Berit är med i en sånggrupp som sjunger folkliga visor och trallar under Moa Brynnels ledning. Då har vi några gånger samlat ihop ett gäng dansare och dansat när sångarna har trallat, mycket uppskattat!

Bengt är engagerad i L'jazz, Ljungskiles jazzförening, som också samarbetar med Ljungskile folkhögskola. Där kan vi meddela att Ale Möller kommer att ha konsert i början av augusti.

Vi har också ibland tänkt att man skulle kunna anordna en stor spelmanstämma med dans på Backamo lägerplats. Ja i stil med Ransäter eller Korrö. Men man kan ju börja i mindre skala. Det finns goda möjligheter här – stora byggnader med trägolv och utomhusscener och gott om plats för camping och husvagnar. (Det brukar vara en rockabilly och femtitalshelg med 2000 campare i augusti.) Vi läste nånstans att det 1912 var en spelmanstämma här på Lyckorna med Maria Solberg så nu kanske det är dags igen...

/Berit Andersson och Bengt Edwardson

Dansen flyter på under träningskvällarna under skratt och glam. Maria Lissmatz har tagit upp

danser från Orust och Dalarna. Irene Nilsson har lärt ut danser ur "Västanvinds" repertoar. Gudrun Johansson och Ann Kronbäck har före kaffet lett sångdanser, friarelekar och ballader.

Vi har haft gästinstruktörer, den 18/10 var Ingegärd Hägnesten och Jimmy Persson hos oss och instruerade bl a Menuett från Oravis. Den 15/11 fick Elisabeth Delmar och Rune Björlin oss att dansa kända danser till nya tongångar

Vi har förmånen att ha levande musik, scenen är ofta full av spelmän och spelkvinnor under ledning av Ulla-Karin Wennergren.

I september på Kulturarvsdagen i Slottsskogen spelade våra spelmän: Bengt och Gudrun Johansson, Ulla-Karin Wennergren och Kerstin Svantesson. Övriga deltagare från föreningen var Jane Åberg, Lennart Andersson, Katharina Wesström, Ulla Centergran, Kerstin Lundberg och Eva Warberg

Spelmännen har varit och spelat tillsammans med Tore Gredevik på hans Äldreboende, Villa Hovås. Nu

planeras för en dansuppvisning hos Tore i mars månad.

Årsmöte den 21 februari. Ekonomin är stabil trots underskott. Irene Nilsson valdes till dansledare, Thomas Johannesson som spelman, de är nygamla, kända, varmt välkomna, och nu även valda. Bengt Johansson valdes som Bitr. Webbmaster. Många i föreningen har ställt upp för omval. Det fattas däremot lite folk till festkommittéerna. Valberedningen har gjort ett gott arbete.

Kulturens upphör som distriktets och vårt studieförbund, nu får vi undersöka om vi kan ansluta oss till annat studieförbund.

Jane Åberg har erbjudit sig att härbärgera föreningens kvinnodräkter, vilka därför kommer att flyttas från Katharina Cullberg Valentins vind till Janes villa. Den stora uthyrningen av dräkter under hösten kommer att samordnas vid ett tillfälle för såväl kvinnodräkter som mansdräkter, såsom det provades för mansdräkterna hösten 2023.

Vi har gratulerat de som fyllt jämt eller 5-tal, här en lång rad:
16/8 Tomas Johannesson 50 år
29/6 Roger Fredriksson 70 år
21/10 Gunilla Magnusson 75 år
8/10 Lars Kjellgren 80 år
2/1-24 Rune Nilsson 80 år
20/9 Bertil Magnusson 85 år
18/10 Rosa Åhslund 85 år
29/10 Birgitta Lilja 85år

30/11 Kerstin Lundberg 85 år
Mycket gott har vi blivit bjudna på
till kaffet.

Friluftskommittén, bestående av
Lennart Andersson, Kerstin
Lundberg, Ann Kronbäck och
Kerstin Lek har som vanligt tagit ut
oss på olika aktiviteter en gång i
månaden.

Här kommer Lennarts rapporter:
25 September, 9 viktorianer kom till
träffen hos Museiföreningen
Räddningstjänsten Storgöteborgs
samling av brandutrustning i
Partille. Vi mottogs av två trevliga
värdar, som guidade oss bland
samlingarna. Det som visades var 2
gamla öppna brandbilar modell Å.
Övrigt fanns motorsprutor, kläder,
hjälmor och mycket mer som
använts vid släckningsarbeten. Efter
rundvandringen blev vi bjudna på
fika. Under tiden vi fikade visades
filmer från träffar med gamla
brandbilar från olika orter i landet,
trevligt kommenterat av träffens
båda värdar. En givande
eftermiddag.

16 Oktober, Vandring i
Hisingsparken. I det härliga
höstvädret gick vandringen in i
parken. Träden började skifta i
höstfärger och luften frisk med lätt
kyla. Vi gick runt Gunnestorps
mosse och fram till Slättadamm. I
solskenet blev en fikastund till
ljudet av gräsänders tjatter. Under
fikat ändrades planen och gick från
parken till ett av Göteborgs finaste
minnesplatser (i mitt tycke). På
berghällarna, där S.A. Hedlund
hade sitt sommarhus, lät han

inhugga namnen på alla det kända
personer som gästade huset. Namn
på ca 70 personer. Här skildes vi
och några gick tillbaka till
startpunkten.

23 oktober, Vandrade ett gäng i den
mörkaste kvällen för att uppleva de
olika ljusinstallationerna i "Light in
Alingsås", en tradition sedan flera
år.

13 november, Vandring i Lundby
by. Till samlingen på skolgården
Kyrkbyskolan kom 10 viktorianer
för att följa med Ammi Petersson
(Ln) på dagens vandring. Från
skolgården gick vi till den norra
infarten till Lundby by
Den första av gårdarna i byn var
Nordergården. Ammi berättade om
ägare och den tidens dödlighet.
Strax invid står en minst 300-årig
lind. Promenaden fortsatte in i byn
och vi informerades med ord och
bilder om övriga gårdar i byn som
Anders-, Biskops-, Länsmans-, och
Letsegården m.fl. Stopp även vid
Lundby gamla kyrka från 1300-talet.
Promenaden slutade vid södra
infarten till byn. Det hela avslutades
med kaffe och lundbykaka i
skolhuset. Tack Ammi.

4 december, Denna snöiga måndag
kom 8 viktorianer till polisstationen
i Slottsskogen för visning. Vi blev
välkomnade med gott kaffe av 2
medlemmar från polisens
pensionärsförening. Polis har
funnits i Slottsskogen sedan 1870-
talet. Den nuvarande polisstationen
har funnit på platsen sedan 1905.
Polisstyrkan bestod av 6 poliser.
Stationen var i bruk fram till 1965.

Huset är skyddat byggnadsminne. Museet har varit i bruk sedan 1983 som polismuseum med föremål från förra seklet. Utställt är uniformer, vapen, emblem samt bildmaterial från gången tid.

Folkdansringen Göteborgs distrikts årsmöte 25/2 2024

Innan mötet fick vi se dans och musikföreställningen "Rosen från Tistelön". Den framfördes av dansare från GNDS, jättebra! Fortsätt och visa för flera.

Eva Warberg valdes in i Dräktsektionen. Eva och Inger-Lise Riphagen Ewaldz presenterades. Inger-Lise kommer att ha hand om dräktbutiken efter Ulla Centergran. Ulla Centergran har haft hand om dräktbutiken i 50 år. Ulla avtackades storstilat med blommor och med specialskrivnen sång från alla på årsmötet.

Kommande:

Besök på Brandkårmuseet i Upphärad och på Älvsborgs fästning.

Danskurser.

Folkdräktsmarknad.

Uppvisningar på olika ställen under midsommarveckan.

Arbetsdagar på gården, du kan även få vara med och riva ut köket i första våningen på gården.

Nordlek i Arendal, Norge

Spark-igång på Förö.

Nu ser vi fram emot sol och värme!
/Gunilla Magnusson

Dräktbutiken i Gräfsnäsgårdenen en av landets bäst sorterade butiker för dräktmaterial

Vår specialitet i dräktbutiken är dräktmaterial till de västsvenska dräkterna, speciellt Bohuslän samt material till dräkter från norra Halland och till Tungedräkten (Västergötland).

Vi har också mycket annat material, såsom linne och bomull till skjortor och särkar, blommiga bomullstyger (kattuner) till förkläden, kläde, stor sortering av bomullsspetsar, sidenband och knappar av olika slag.

Halskläden av bomull eller siden finns i många olika färgvarianter.

Stort utbud av siden till mössor samt sy- och brodersilke i många färger.

Vi har sybehör såsom lintråd i olika grovlek och färg samt vax (att vaxa lintråd).

Viss litteratur om dräkt finns att köpa, vykort samt yllestrumpor i div. storlekar."

Välkomna in!

**Dräktbutiken har öppet alla helgfria
torsdagar 16.00–20.00.**

Medlemmar i Folkdansringen får 10 %

BESTÄLLNING

**Ring under butikens öppettider:
0708 - 311 791**

Butiken skickar varorna!

**Sommarstängt från 14 juni
till mitten av augusti**

Konst och hälsa

En föreläsning om "Den kulturella hjärnan".

Bild från The Cultural Brain Initiative - Den Kulturella Hjärnan (kulturellahjarnan.se)

Gunnar Bjursell, professor emeritus och chef för Centrum för Kultur, Kognition och Hälsa vid Karolinska institutet föreläste 20 februari 2024 på Högsbo bibliotek om *Den kulturella hjärnan – hur musik, konst och dans samt utövandet av dessa konstformer påverkar hjärnan och dess infrastruktur*. Jag var där och lyssnade, liksom många andra. Det var ett intressant föredrag som handlade om att kulturarv sitter i hjärnan och att man kan få starka upplevelser av musik. Det finns de som säger att de har målat/spelat/dansat sig friska.

Jag lyssnade, antecknade och noterade för glatta livet. Det är ändå svårt att alls sammanfatta föreläsningen. Lyckligtvis finns det en [www-adress](http://www.kulturellahjarnan.se):

www.kulturellahjarnan.se

Här berättas om Centrum för kultur, kognition och hälsa, vars

mål är att bedriva forskning inom neurologi, psykologi, datamodellering och beteendegenetik. Forskning om kulturella aktiviteter som musik, läsning, dans och dess effekter på hjärna och hälsa. Att studera hur hjärnan förändras när man lyssnar på musik eller själv spelar musik hjälper oss att förstå inlärning, minne och språk och ger ledtrådar till hjärnans funktion och utveckling.

Några citat från föreläsningen:

- "Jag vill – jag kan", säger en treåring, som vill lära sig.
- Vi lär hela livet
- Förmågeträningen ska komma i tonåren
- Skolan måste lyfta kulturens betydelse
- Dans är ett lärande för hjärnan
- Music *intervention* in Health
- Olika typer av musik har olika effekter
- Use it or lose it

Friedrich Nietzsche har sagt: Ohne Musik wäre das Leben ein Irrtum. (Utan musik skulle livet vara ett misstag).

Bit dig i läppen

Gunnar Bjursell, kvällens föreläsare, har skrivit ett intro till Håkan Hellströms *Bit dig i läppen*.

"Om man lyssnar på musik som man verkligen tar till sig, då kan man se att den har direkt väldigt starka, nästan farmakologiska effekter, ungefär som att ta ett piller, i det att den kan ge en stark

dopamin-kick helt enkelt. Och då tar den över, och på det sättet har man kunnat säga att stark musikalisk upplevelse kan minska en smärtupplevelse, kan minska ångest och så."

[Vers: Håkan & Esther Lennstrand]
Bit dig i läppen och ta trippen
Hallelujah
Om jag hade vingar som en duva
Skulle jag flyga
Jah

Håll ögonen på målet
Ingen enkel väg ut
Rejsa mot guldet

Höga berg och djupa dalar (Svävar jag över)
Sväva högre än Gud inatt
Till en bättre plats

[Breakdown: Håkan & Esther Lennstrand]
Ska flyga nu (Aaah...)
Kommer aldrig landa
Ska flyga nu
Ska flyga
Ska flyga
Flyga

Försök till sammanfattning av ett föredrag
/Marianne Pipping Ekström

The poster features a stylized Swedish flag (blue and yellow) on the left. The text is arranged vertically on a light blue background.

FIRA

Nationaldagen 2024

Nationaldagen firas den 6 juni vid Gräfsnäsgrården
i **Slottsskogen**

kl 11:00 - 17:00

Hela dagen olika uppvisningar av barn och vuxna dansare i vackra dräkter, spelmansmusik, dräktvisning, demo av dräktsömnad och slöjd, samt prova-på-slöjd för barn o vuxna hantverkslotterier

Fika med hembakat, korb och glass serveras

www.folkdansringen.se/goteborg

Välkomna!

Folkdansringen
Göteborg

I samarbete med Studieförbundet Bilda

Vad har hänt...

Vecka 3

Härlig vecka med brett utbud och många deltagare. Alla bjöds in till att delta där man var intresserad. Först ut var Balkandansarna som höll i första delen av dansen i Gräfsnässalen på **måndagen**. Göteborgs Spelmansförbund spelade först i Annexet och fortsatte sedan att spela till Jarl "Jalle" Andreassons utlärnning av danser från Tunhems Lekare.

Tisdag var det dags för Boksläpp av Jubileumsskriften Folkdansringen Göteborg 1990 - 2022.

Jubileumskommittén bjöd alla på lite bubbel och snacks under minglet. Ammi Pettersson (Ln) höll i lite danser till musik från Nationals Durspelare. Delar av Urbanders (Urban Lind (NI) och Anders Utter (NI)) tog över och spelade till Eva-Lisa Åkerströms (HI), Lena Hedborgs (Nn) och Cissi Jarlstedts (NI) dansinstruktioner hämtade olika evenemang. Färdigdansade fick alla gå ner och göra en tipspromenad medans det dukades upp landgångar, kakor och dryck. Mellan landgång och kaka blev det lite tal om hur kommittén blev till och vad som hänt under alla år. Ammi höll i bingo (med sidovinster). När det var dags att gå hem fick alla (en per familj) en Folkdansringskasse med Jubileumsskrift samt en disktrasa. 95 personer kom.

Onsdag var det polskor för hela slanten. Först ut var Peter Nordqvist (Pd) och Ulla-Britt Andersson (Pd) med Pols från Röros. Nästa pass lärde Kerstin Harvenberg (Gs) och Malte Hermansson (Gs) ut polska från Norra Grundsund. Ingela och Håkan Lindberg spelade till båda passen.

Torsdagen började med aktiviteter för de allra yngsta. Dräktsektionen hade gjort aktiviteter med tyglappar. Många kom och startade med pyssel innan det var dags att gå upp och dansa.

Barn- och ungdomsledare från Näverluren höll i dans för alla åldrar mellan 18.00 - 18.45. **NORDLEK 2024 - kväll!** Parallellt med dansen för alla åldrar i Gräfsnässalen var det i Annexet genomgång av musiken till samdanserna som Anders Utter (NI) och Robert Höglind (Gs) höll i. Klockan 19.00 tog Ingegerd Hägnesten (Gs), Styrbjörn Kjellin (Gs), Matilda Utter (NI) och Ingrid Utter (NI) över som dansledare. De hade tillsammans med spelledarna varit på kurs och lärt sig danserna samt musiken till de nordiska samdanserna. Ylva Ewaldz (NI)

berättade om Arendal och programmet.

Fredagen startade med ungdomsdans i Annexet där kvällen blandades med danska, svenska och internationella danser. Nationals ungdomsledare och spelmän höll i musik och dans tillsammans med gästande danskar.

Veckans sista danskväll avslutades med "Gött o blandat" dvs med dansledare från Heimdal, Letsegården samt National. Letsegårdens ukulelegrupp startade upp och spelade till Ammi Petterssons (Ln) dansinstruktioner. Sedan varvades det mellan Eva-Lisa Åkerström (Hl) och Cissi Jarlstedt (Nn). Spelmän från föreningarna spelade.

Varje kväll serverades fika. Dräktbutiken var öppen under fikapausen.

/Lena Hedborg

Slottsskogsstämman

I år kommer den att vara
lördagen den

25 maj

på Gräfsnäsgrården

Söndagen den 25 februari var det mycket aktiviteter i Gräfsnäsgrården!

Studieförbund

Folkdansringen Göteborgs styrelse har valt att samarbeta med Studieförbundet Bilda. Söndagen 25 februari var alla medlemmar som tidigare administrerat studiecirklar, Allmän Folkbildning (AF) samt Kulturarrangemang med Kulturens inbjudna till ett möte kl 14.30. Vi hade bjudit in vår kontaktperson Josefina Edensvärd från Bilda för att komma och berätta lite samt besvara frågor från de som kommit. 26 medlemmar från sex föreningar deltog. Flera föreningar bokade upp tid för att träffa Josefina. Skall bli ett spännande samarbete!

Underhållning

Innan årsmötet hade alla medlemmar blivit inbjudna till underhållning. Vi som var där fick se en fantastisk föreställning som medlemmar från GNDS bjöd på. Föreställningens namn var "Rosen på Tistelön" som baseras på en bok med samma namn av Emilie Flygare Carlén. Stort tack för den fina underhållningen!!!

Årsmöte

Urban Lind (Nl) satt ordförande för punkterna om ansvarsfrihet för styrelsen, verksamhetsberättelsen samt valen. Kassörsposten var det mycket fokus runt. Berit Wallsten (Gs) hade tackat nej till omval och valberedningen hittade ingen

ersättare men som tur var ställde Berit upp för omval på ett år. Det finns fortfarande lediga poster om du vill vara med att arbeta för Folkdansringen Göteborg. Varje förening har en medlem som är med i valberedningen – kontakta någon av dem. Ju fler vi är som hjälps åt ju mindre blir bördan. Stort tack till fikafixarna som bredde smörgåsar som serverades ihop med kaffe/te och semla – ingen nämnd ingen glömd!

Ulla Centergran

Avtackades med blommor efter alla sina år som anställd i Dräktbutiken. Ammi Pettersson (Ln) hade skrivit en sång som vi alla sjöng tillsammans för Ulla.

En visa till Ulla

Mel: *My Bonnie is over the ocean*
Text: Ammi Pettersson

Om dräkter i Götet vi pratar, så finns det en koinna i topp.

Ja, hon vet hur vi varit klädda, kan allt ju om tidernas lopp.

Refräng:

Ulla, Ulla, du är en nestor uti vårt lag.

Ulla, Ulla, vi tackar dig alla idag.

I hemmet du starta butiken, den växte och blev ganska stor.

I Gården sen länge den funnits, vi tror i ditt hjärta den bor.

Refräng:

Ulla, Ulla, du är en nestor uti vårt lag.

Ulla, Ulla, vi tackar dig alla idag.

Du-kan förkläden, kjolar och hättor, och mössor och sjalar och band.

Ja, livostycken, skjortor och byxor och västar med olika rand.

Refräng:

Ulla, Ulla, du är en nestor uti vårt lag.

Ulla, Ulla, vi tackar dig alla idag.

Sen kurser så många du hållit, du lärt hur man syr sig en dräkt.

Du föreläst runt i vårt rike, intresset hos många du väckt.

Refräng:

Ulla, Ulla, du är en nestor uti vårt lag.

Ulla, Ulla, vi tackar dig alla idag.

En doktor I dräkter du blivit, i kunskap du bär på en skatt.

Med stolthet så kan du nu titta, tillbaka och lyfta din hatt.

Refräng:

Ulla, Ulla, du är en nestor uti vårt lag.

Ulla, Ulla, vi tackar dig alla idag.

/Lena Hedborg

Jubileumskommittén

Ammi Pettersson (Ln), Cissi Jarlstedt (Nl), Eva-Lisa Åkerström (Hl) och Lena Hedborg (Nn) vill tacka för sig. Vi avslutade vårt uppdrag ihop med "Boksläppet" av Jubileumsskriften under vecka 3 i år.

Tanken var först att anordna *EN* fest 2020. Då vi ville att alla åldrar skulle kunna vara med och fira vårt fantastiska Folkdansringen Göteborg 100 år, valde vi i stället att dela upp firandet på flera tillfällen. Vi planerade och bokade in och så kom pandemin. Vi planerade nytt men pandemin höll i sig. Till slut gick det dock att genomföra våra planer. Önskemål om jubileumsskrift kom och det var inget som vi tänkt oss från början.

Resultatet blev:

- Årsmötet 2020. Servitriser (ur Jubileumskommittén) bjöd på bubbler och välkomnade mötesdeltagarna till Lilla salen där det var dukat långbord.
- Pubquiz med Johanna Tungodden och Johanna Strauss Andersson 31 oktober 2021
- Melodikryss med Lennart Palm 28 november 2021
- Familjefest med "En sjuk föreställning" med Maja Thorsén och Per Sandberg 22 maj 2022
- Jubileumsfest Folkdansringen Göteborg 100 år på Gräfsnäsgrården samt Villa Belparc 24 september
- Boksläpp av Jubileumsskriften 16 januari 2024

Efter 32 trevliga möten var projektet i hamn. Vi är glada att vi lyckades hålla budget, trots att det blev så många olika aktiviteter.

Stort tack alla Ni som kom och firade tillsammans med oss!
/Jubileumskommittén

Folkdräktsmarknad

Söndag 14 april 2024

Köp och sälj - allt inom folkdräkt

Har du dräktdelar eller en hel dräkt som du vill sälja?
Vill du köpa en dräkt eller del av dräkt?

Inlämning 9.30-12.00

Försäljning 13.00-16.00

Servering hela dagen!!

Annexet Gräfsnäsgrården

Arrangör:

Dräktsektionen Folkdansringen Gbg

Upplysningar:

Stina Olsson (tel 0724-482307) eller

Ulla Centergran (tel 0708-987278)

drakt.goteborg@folkdansringen.se

Boktips!

Lästips från Marianne Pipping Ekström

Älven i mig

En resa. Ett vattendrag.
En svensk historia.
av Jannete Hentati

Bokens titel, *Älven i mig*, tilltalade och lockade mig till att låna boken. Jag brukar ibland skämtsamt kalla mig för en "älvarnas kvinna" eftersom jag bött vid nästan alla Norrlands älvar. Torne älv, Kalix älv, Lule älv, Skellefte älv, Ume älv och Indalsälven. Dessutom nära Klarälven och nu vid Göta älvs utlopp.

Älven i mig handlar om Lule älv, men den handlar också om den svenska vattenkraften, utbyggnaden av älvarna, kraftverken, fördämningarna. Elåldern. Äldre elåldern. Yngre elåldern (s 411).

Enligt baksidestexten:
"Om utveckling och exploatering, minne, makt och ansvar. Och om det som ständigt rör sig: tiden, livet, kärleken. Det blir till en berättelse om hur det stora ryms i det lilla, och om hur det som ger ljus också kan leda till mörker."

Jannete Hentati, född 1982, växte upp i Luleå och har en doktorsexamen i socialantropologi. Hon och hennes man reser längs Lule älv. I början av boken beskriver hon sin plan: "Att inta Luleälven. Att lägga den under mig, över mig, i mig. Genom att bit för bit följa den. Resa längs med det. Upp och ner, ner och upp, i sjök, i omgångar, ibland ensam, ibland i sällskap, så länge det krävs - veckor, månader, år - för att jag ska kunna göra en berättelse av den, en där jag själv ingår. En som håller ihop, även när den stretar emot eller drar åt olika håll."

Det är en fascinerande bok. Omväxlande. Historiska återblickar, dokument som till exempel ur "Regionplan för vattenkraftsbyggnader i Lilla Lule älv, framlagd av Kungliga Vattenfallsstyrelsen 1957". Underbara naturskildringar men även en berättelse om Östersjöaxens liv och livscykel. Ett livligt och levande språk växlat med sakliga realia.

445 sidor inklusive källförteckning, kapitel för kapitel. Den tog några dagar att läsa, men jag kände mig i gott sällskap. I en intervju med tidigare statsministern Ingvar

Carlsson nämner och lyfter han fram just denna bok, detsamma gör Sverker Sörlin, professor i miljöhistoria vid KTH och född i Åsele, Lappland.

- Vad ligger överst i din "att läsa"-hög? Den frågan ställer Kajsa Haidl till Sverker Sörlin i en intervju i DN Kultur 28 juli 2023.
- Just avslutat Jannete Hentatis fina debut *Ålven i mig*. Så nu blir det ny internationell litteratur om klimat, oceaner och snö, svarar Sverker Sörlin.

En annan bok med liknande tema

... är Maja Lundes bok: *Blå*. Maja Lunde är från Norge, där boken kom 2017. Boken handlar om vatten, havet och älven och fjorden och om två personer, Signe och David. Signe, snart 70 år tänker tillbaka på sin barndom. Ensam seglar hon iväg på havet. Det är bara hon, båten och havet... Året är 2017.

Den andre är David, som känner sig för ung för att vara far. Han och hans lilla dotter är på flykt genom ett Sydeuropa drabbat av svår torka. Det finns inte tillräckligt med vatten för alla. Året är 2041. Boken är en dystopi med möjligen ett hoppfullt slut. Så här slutar boken (s 364).

Det er noe nytt i lufta. Den tørre, støvete lufta som alltid klør i halsen, klarner. Det er lett å puste. Vi beveger

oss inn i noe annet. Vi er på vei vekk. Vi skal komme fram. Alt er friskt. Alt er klart. Alt er nytt. Men likevel kjent. For vi kjenner den lukta. Denne lufta, denne fuktigheten, åpenheten. Det er den vi kommer fra. Det var slik lufta var hjemme.

Hjemme.

Merker du det?, skal jeg spørre deg? Kjenner du lukta? Kjenner du lukta av salt?

Referanser

Hentati, Jannete (2023) *Ålven i mig*. Albert Bonniers förlag.

Lunde, Maja (2017). *Blå*. Aschehoug & Co. Oslo.

Boken finns också på svenska med samma titel, men med lång lånetid, så jag läste den på norska, vilket gav en extra dimension till läsningen. Rekommenderas.

Folkmusik- kalender

*med tonvikt på polskemusik/-dans
i Västsverige, mejlas ut
med ett par veckors mellanrum*

**Information/Anmälan
Bo Nyström**

bo.nystrom.gbgmail.com

Tfn/sms 0705 – 706 879

Minnesord

Kenneth Henriksson

Kenneth, en mycket kär, duktig musikälskande polskedansare, har lämnat oss. Snart har ett år gått och saknaden är stor. Han fattas oss! En av de starkaste bilder vi bär av Kenneth är när han dansar. Lycklig och fylld av energi var Kenneth ofta först upp på dansgolvet och den som lämnade det sist. Han kunde danser, och han kunde föra i dem. Samtidigt ville han alltid bli ännu bättre. Angelägen om att alltid utveckla sig, lära mer. Danskurser, bl a på Gräfsnäsgården, på Visingsö och i Floda, var viktiga.

På Folkmusikkaféet i Göteborg, i Polskedanslaget, hos Skjortor och Särkar och Obygdens Polskeväänner m fl var Kenneth en så viktig person. Han hade under många år olika roller, bl a i styrelser. Hans goda organisationsförmåga var till stor nytta, han var ett ankare, alltid hjälpsam och kunnig om hur allting fungerade. Kenneth var också den som såg när nya personer kom. Han bjöd upp, förde tryggt och såg till att de kom in i dansgemenskapen. Att nya unga dansare uppmuntrades var viktigt för honom.

Kenneth lyssnade med glädje till folkmusik i alla former, han gick ofta på konserter. På spelmansstämmor, tex på Korrö och i Ransäter, njöt han av de allra härligaste konserterna. Han lät sig imponeras och han uttryckte sin tacksamhet till sångarna och musikerna. Hemma i sin kammare spelade han på sin flöjt.

Kenneth var så glad för älskade familjen, med döttrarna, deras makar och barnbarnen. Han hade ett stort hjärta för dem. En familjefar som fanns där när det

behövdes och alltid kunde ordna och hjälpa till.

Kenneth var född och uppvuxen i Göteborg. Efter ingenjörsexamen arbetade han i många år på SCA. Självklart var han också aktiv i personalklubben.

Aktiv på många vis; vandringar, skidåkning, snickeri mm. Han tog initiativ. Läste och funderade. Visade stor omsorg om vänner. Kenneth sköt inte upp saker. Han planerade och genomförde. Levde fullt ut.

Kenneth har betytt så mycket för danslivet i Göteborg. Han har varit en stor kraft och spritt mycket glädje. I ljuset och tacksamt minne är Kenneth kvar.

Folkmusikkaféet genom
Ingegärd Oad
(medlem också i Polskedanslaget och
Obygdens Polskeväänner)

Dansens dag

Måndag 29/4
Hur firar du det?!

Vävans tider

Vävans aktuella tider 2024

På grund av en längre tids vakanser i redaktionen utkommer endast 2 nummer under 2024.

Nr 1

4 mars manusstopp
20 mars till tryck och
25 mars är tidningen färdig för att hämtas

Nr 2

19 augusti manusstopp
5 september till tryck och
9 september är tidningen färdig för att hämtas

Har du något önskemål om vad du skulle vilja att vi tog oss en titt närmare på? Kontakta gärna redaktionen om du har något du vill berätta, skriva om eller tipsa oss om!

Inskickat material **sänds in oformaterat!** Skriv bara rakt upp och ner – vi fixar spalter osv!

Säg till om ni behöver fler (eller färre) exemplar av Vävan ute i era föreningar!
Meddela vavan@folkdansringen.se

Annonser i Vävan

Vävanredaktionen sätter gärna in din annons, men vi vill ha något i utbyte för annonseringen i Vävan.

Vi vill kunna erbjuda ett större intresse kring annonserna och därför kunna lotta ut inträdesbiljetter till de tillfällen vi annonserar om, alternativt t.ex. fika kuponger, då det är fri entré till arrangemanget. Utbytet går självklart direkt till våra läsare. Utbytet är två biljetter/annons Kursannonser är alldeles gratis!

Vill du prenumerera på Vävan?

Ett års prenumeration kostar 80: -

Då får du enkelt & bekvämt Vävan hem i din brevlåda.

Betala in på Pg. nummer 45127-8.

Märk talongen/inbetalningen "Vävanprenumeration-24" samt med ditt namn och din adress

Vid utebliven tidning – kontakta din folkdansförening! Är du fristående prenumerant, kontakta redaktionen

Bra att veta:
Distriktets plusgironr: 45127-8
Studiesektionen plusgironr: 437792-5

Mina Folkdansväänner

1. Vem är du:

Carl Bäckersten

2. Vad gör du i Folkdansringen?

Jag dansar med GNDS - föreningen som jag nyligen blivit vice ordförande i.

3. Vilken förening är du med i?

Folkdanslaget Göteborgs National Dans Sällskap, GNDS

4. Hur länge har du varit med?

Efter en nybörjarkurs hösten 2018 blev jag medlem

5. Vilket är ditt roligaste folkdansminne?

För 10 år sedan var jag och Anna (min fru) på resa i Minnesota. Där blev vi medbjudna på en Contradans-festival. Det var fantastiskt. Det var innan jag dansat folkdans i Sverige men jag tror nog att det sådde ett frö.

6. Vad är det bästa med midsommar?

Att det är en rolig kombination av musik, dans, mat och förhoppningsvis fint väder.

7. Vilket är ditt favoritfika-bröd?

Svårt. Mandelkubb är en gammal favorit men det var faktiskt rätt länge sedan jag åt en nu. Blev sugen!

8. Vilken är din favoritdans?

En svängig hambo med mycket svikt.

9. Vad är roligast att läsa i Vävan?

Temaartiklarna brukar vara trevliga! Sen kikar jag efter slöjdrelaterade inslag

10. Vad är det bästa med din förening?

När vi introducerades för GNDS var det som att stiga in i ett rum där väldigt mycket av det jag längtat efter fanns på samma gång. Dans, musik, slöjd med mera. Tradition med ett modernt sinne. Men i grund och botten är det bästa att alla är så fina mot varann.

11. Vad har du för dräkt?

En Tjörndräkt som jag skulle behöva ta in.

12. Vilken är din dolda talang?

Så fort jag kan något är jag oftast ganska snabb på att visa det, så jag vet inte om jag har någon dold talang. Jag har ett rätt så bra namnminne! Det är dock tyvärr förenat med ett dåligt namnminnes-självförtroende och en dålig syn, så jag får sällan bruk för det.

13. Skostorlek?

41,5

14. Varför började du dansa?

Min fru och en god vän skulle gå en nybörjarkurs och jag följde med, helt enkelt. Folkmusiken har alltid varit nära tills hands men dansen var något nytt. Efter första omdansningen var jag fast.

15. Vad gör du när du inte dansar?

Jag arbetar som kurator inom vården. I övrigt är jag pappa, musiker och slöjdentusiast.

Händer på RIKS

Zornmärke

Zornmärke hålls i Umeå 15-19 juli 2024, med riksspelmansstämma och utdelning av utmärkelser i Burträsk lördag den 20 juli
Anmälan görs senast 30 april

Stämmor framöver

NORDLEK 2024, Arendal i Norge 16-21 juli och innan dess Nordiskt sommarleir 12-15 juli för ungdomar i Arendal.

NORDLEK 2026, 2021-års stämma i Tammerfors flyttas fram till 2026
nordlek2021.fi

Riksstämma

Riksstämma och Riksforum i Malmö 20-22 september -

PS från DS

Härlig tid att blicka framåt när det är så mycket som är på gång. Vet att det är många kommittéer som är igång och planerar för både Folkdräktsmarknad, Slotsskogsstämma, Nationaldagsfirande samt Kulturarvsdagen och förhoppningsvis finns det att läsa om det i detta nummer av Vävan. Polskedanslaget bjuder in till musik- och dansledarträff.

Det kommer att bli fyra Visaftnar under juli månad där vi hoppas att det finns föreningar som vill vara värdförening och fixa allt runt det.

NORDLEK 2024 är det i Arendal i juli, och de har gjort ett fantastiskt program för både ungdomsdelen

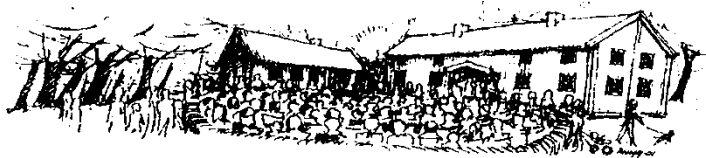
innan själva NORDLEK och under NORDLEK. Om ni missade webinariet i den (14/3) så har Svenska Folkdansringen spelat in det och skall lägga ut det på sin YouTube-kanal, väl värt att kika på.

Folkdansringen Göteborg har valt att starta upp samarbete med Studieförbundet Bilda. De kommer att erbjuda oss lite utbildningar, hjälpa oss med affischering samt sprida våra aktiviteter. I dagsläget vet vi inte hur föreningarna har valt.

Styrelsen sänder ut ett Nyhetsbrev i början av varje månad till alla medlemmar i Folkdansringen Göteborg som har angivit sin e-postadress i medlemsregistret. Där försöker vi sammanställa alla aktiviteter som vi fått till oss på olika sätt. Om du inte får nyhetsbrevet eller inte vill ha sådana utskick så tala med den som ansvarar för medlemsregistret i din förening. Ofta kan det hamna i "skräpkorgen" så ta en kik där. Är det något som du vill skall med i utskicket går det bra att kontakta sekreteraren.

Slotsskogen fyller 150 år i år och de kommer att sätta upp flaggor på alla flaggstänger som finns i Slotsskogen. Plikta byggs om i tre delar och hela ombyggnaden blir klar i november och då kommer de att ha sitt 150-årskalas.

/Lena Hedborg

Folkdansringen Göteborg

Redaktionellt

Styrelse

Ordförande Jane Åberg
N. Fiskebäcksv. 44
426 58 V. Frölunda
031-29 02 30/0 703-29 02 30
ordf.goteborg@folkdansringen.se

Sekreterare Lena Hedborg
Hedåsgatan 4
412 53 Göteborg
0708-31 17 93
031-29 02 30
sekr.goteborg@folkdansringen.se

Kassör Berit Wallsten
Dr Allards Gata 51
413 24 Göteborg

Kassor.goteborg@folkdansringen.se

Hemsida:
www.folkdansringen.se/goteborg

Gräfsnäsgården 031-41 72 55

Annexet 031-41 72 51

Dräktbutiken: 0708-31 17 91
- öppen torsdagar klockan 16-20

Redaktion

Redaktör och
ansv. utgivare Maria Thorson
Berglärkan 24
426 69 V. Frölunda
0709-37 09 07
maria_thorson@hotmail.com

Ansvariga
tryckare Jimmy Persson
Robert Höglind
Styrbjörn Kjellin

Omslag Åke Mattsson
031-96 98 78

Redaktions-
reporter Vakant
Fotograf Vakant

Redaktions-
reporter Marianne Pipping
Ekström
0707-301940

Material skickas till:

vavan@folkdansringen.se

Vi Väva Vidare nr 1 - 2024, nr 318
från starten, har distribuerats den
25 mars.
Upplaga ca 350 ex.

Vävan nr 2-2024 går i tryck 5/9 och
distribueras den 9/9.

Manusstopp den 19 augusti 2024

Bilder i detta nummer: Temabilder Tanter och Vantar, Ungdomsläger, Samdans Nordlek, Boksläppet, Julgransplundring, Vecka 3, Rosen på Tistelön Årsmötet, Avtackning Ulla Centergran.

Bilder från: Marianne Pipping Ekström, Maria Thorson, Lena Hedborg, Hans Pettersson, Lina Carlsson.